

AMU 09

Rapport Arbeidsmarkedsundersøkelsen for kandidater uteksaminerte Master i økonomi og administrasjon (Siviløkonom) NHH våren 2009.

Norges Handelshøyskole foretar årlig arbeidsmarkedsundersøkelse for sine nyutdannede siviløkonomer. Undersøkelsen gjennomføres blant kandidatene som uteksamineres om våren. Dette er resultatene av undersøkelsen for kandidatene som ble uteksaminert våren 2009 og deres arbeidssituasjon pr. 15. desember 2009.*

Undersøkelsens utvalg var på 294 kandidater hvorav 228 responderte. Dette gir en svarprosent på 77,6 - den høyeste svarprosent på svært mange år. Kvinnene er svakt underrepresentert i undersøkelsen. Det er ellers ikke avdekket systematiske skjevheter i utvalg eller blant respondenter.

Tallene som fremkommer i undersøkelsen må benyttes med varsomhet, da tallmaterialet er begrenset, og endring i status for en enkelt student vil medføre endringer i resultatet på nær 0,5 %-poeng.

Spørsmål om arbeidsmarkedsundersøkelsen kan rettes til undertegnede:

Norges Handelshøyskole
Helleveien 30
5045 Bergen

Fax: 55 95 95 65
E-post: Eivind.drange@nhh.no
Tlf.: 55 95 96 74 Mob.920 55 249

Vi retter en stor takk til alle kandidatene som deltok i undersøkelsen.

* Undersøkelsen ble underkjent i 2006 grunnet lav svarprosent.

Oppsummering:

Arbeidsmarkedsundersøkelsen for nyutdannede siviløkonomer fra NHH gjennomføres årlig. Ved gjennomføring av årets undersøkelse for kandidater uteksaminert våren 2009 har man foretatt mindre endringer i undersøkelsen, blant annet inkludert kandidatenes vurdering av utvekslingsinstitusjon. Nytt av året er også at man har inkludert NHHs internasjonale gradsstudenter. Denne gruppen har svart på en forenklet utgave av undersøkelsen. *Tabeller som ikke inkluderer de internasjonale gradsstudentene er merket med stjerne (*).*

Undersøkelsen ble sendt ut 18. desember 2009. Det ble gjennomført to purringer på respondenter som ikke svarte. Undersøkelsen ble lukket 10. januar 2010.

Undersøkelsen har en svarprosent på 77,6. En svarprosent over 50 betraktes som tilfredsstillende og årets oppslutning om undersøkelsen er den høyeste på svært mange år. Sammenlignet med andre handelshøyskoler er imidlertid svarprosenten fortsatt noe lav. Av metodiske hensyn er det ikke lagt sterkere press på respondentene for å få dem til å svare, da dette kan påvirke hvordan respondentene svarer. I forhold til forrige undersøkelse (2008) ser man en svak negativ endring i arbeidsmarkedet for nyutdannede siviløkonomer. Resultatene fra undersøkelsen er sammenlignbare med resultatene fra 2005. Dette året benyttes som referanseår for situasjonen på arbeidsmarkedet. 2005 var et år uten ekstremisituasjoner på arbeidsmarkedet og kan følgelig betegnes som et normalår.

Det kan således konkluderes med at situasjonen på arbeidsmarkedet for nyutdannede kandidater fra NHH er normalisert.

Sysselsettingsgrad

Undersøkelsen avdekker en endring i arbeidsmarkedet. Andel i relevant arbeid er tilbake på 2005-nivå og man ser en økning i andel som velger videre studier. Disse forholdene henger trolig sammen. Samtidig viser undersøkelsen at mer enn 9 av 10 av dem som har søkt relevant arbeid har fått relevant arbeid og at mer enn 8 av 10 hadde fått arbeid før endt utdanning.

Undersøkelsen gir et objektivt mål på arbeidsledigheten på **1,3 prosent**. I årets undersøkelse er den subjektive oppfatningen av arbeidsledighet på **4,9 prosent**. Dette inkluderer respondenter som samtidig oppgir å være i ikke-relevant arbeid eller studerer.

Arbeidssituasjonen kan oppsummeres som følger:

- 92,5 % av dem som har søkt arbeid har fått relevant arbeid
- 7,4 % studerer videre
- 4,9 % betrakter seg selv som arbeidsledige
- 1,3 % er arbeidsledig etter objektive kriterier

Søkeprosessen

Kandidatene bruker et bredt spekter av kanaler i sine søk etter arbeid. Internett (87,2 %) og bedriftspresentasjoner (66 %) er mest fremtredende, fulgt av aviser og direkte kontakt med bedrifter. Bare 5,9 prosent benyttet arbeidsformidlingen, mens 10,3 prosent oppgir å ha benyttet karrieresenteret ved SiB.

En fjerdedel av kandidatene oppgir at de fant sin stilling etter bedriftspresentasjon. Dette er en svak nedgang i forhold til fjorårets undersøkelse og kan indikere at bedriftene som vanligvis ansetter NHH-kandidater er noe mer tilbakeholdne. Under halvparten fant sin stilling etter en ”åpen” utlysning (stillingsannonse i ulike medier) Antall stillinger søkt har økt, men er likevel langt i fra antall stillinger søkt i 2005. Antall 1.gangsintervjuer er stabilt i forhold til forrige undersøkelse.

Respondentene begynner tidlig å søke arbeid. I overkant av 50 prosent startet søkingen før siste semester, og bare ca 10 prosent ventet til de var ferdig med studiene før de begynte å søke arbeid. 81,1 prosent hadde fått arbeid før de var ferdig å studere. Det vil si at ca. 90 prosent av dem som startet søkingen før endte studier også fikk jobb før endte studier.

Respondentene fremhever det at de er utdannet siviløkonom som den viktigste grunnen for at de ble innkalt til intervju til jobben de fikk, fulgt av at de er utdannet ved NHH og karakterer. På spørsmål om hvorfor de fikk jobben, fremholder de inntrykket de gjorde på intervjuet som den viktigste grunnen sammen med at de er utdannet siviløkonom, deretter fulgt av utdannet ved NHH, interessen for jobben og karakterer.

Kandidatene vektlegger arbeidsoppgaver som det viktigste kriteriet for hvilke stillinger de søkte.

Arbeidssted – Sektortilknytning og geografi

Fordeling mellom ansatte i offentlig vs. privat sektor viser at en økende andel ansattes i offentlig sektor. Dette er særlig fremtredende blant kvinnene, hvor nær en tredjedel er sysselsatt i offentlig sektor. Undersøkelsen viser videre at bank/forsikring/finans-, og konsulentbransjen ansetter en minkende andel av NHH-kandidatene. Kandidatene arbeider i store selskaper. 75 prosent jobber i selskaper med mer enn 500 ansatte.

Undersøkelsen bekrefter fjorårets tendens ved at færre arbeider i Oslo. Også andelen som arbeider i Bergen går tilbake fra fjorårets undersøkelse. I forhold til tidligere års undersøkelser er det flere arbeider på Østlandet for øvrig.

Lønnsutvikling

Lønnstabeller oppgis både med gjennomsnittsverdi og medianverdi. I et lite utvalg gir median et mer pålitelig uttrykk enn gjennomsnittsberegninger som fort perverteres av ekstremverdier.

I forhold til sammenligninger med andre eller tilsvarende utdanningsgrupper i tilsvarende undersøkelser bør imidlertid gjennomsnittstallene benyttes siden disse opererer med gjennomsnittstall.

Ut i fra både gjennomsnittsberegninger og median viser undersøkelsen at lønnsnivået er på det samme nivået som fjorårets undersøkelse. Den nyutdannede kandidaten tjener gjennomsnittlig kr. 389.676 og har gjennomsnittlig kr. 67.835 i ekstrainntekter og goder. Dette gir en samlet gjennomsnittlig inntekt på kr. 457.511. Undersøkelsen viser også at kandidater som arbeider i utlandet tjener vesentlig mer enn de som arbeider i Norge.

Årets undersøkelse viser de laveste forskjellene i lønn mellom kvinner og menn som gjennom årene er målt i denne undersøkelsen.

Relevans

I årets undersøkelse har man videreført spørsmål om utdanningens relevans. I den sammenheng er respondentene bedt om å ta stilling til en del påstander om hvordan studiet har forberedt dem for arbeidslivet. Respondentene har med tallverdiene fra 1 (helt uenig) til 5 (helt enig) gitt uttrykk for sin mening om studiets relevans for arbeidslivet på 9 delkategorier. NHH betrakter gjennomsnittsscore fra 3,5 til 5 som tilfredsstillende.

Resultatene fra denne delen av undersøkelsen har i alle år i hovedsak vært svært tilfredsstillende. Årets undersøkelse viser en ytterligere økning i graden av tilfredshet. Spesielt gledelig er det å merke seg at andelen som svarer 4 eller 5 på spørsmålet om studiet forbereder for å jobbe i team, har økt med 35 prosentpoeng siden 2007. På spørsmålet om studiets utvikling av kandidatenes analytiske evner ser man en utvikling fra en gjennomsnittscore på 4,0 i 2007 til 4,6 i 2009.

Gjennomsnittsscoren på de 9 delkategoriene har utviklet seg fra 3,6 i 2007, til 3,8 i 2008, for å nå 4,0 i 2009. Bare kategorien ”muntlig presentasjonsteknikk” scorer lavere enn 3,8.

Vurdering av arbeidsmarkedet

Undersøkelsen viser at 4,9 prosent har en subjektiv opplevelse av arbeidsledighet og ville foretrukket en relevant jobb fremfor det de i dag er sysselsatt med. Dette resultatet er sammenfallende med situasjonen i 2005. Som tidligere påpekt betraktes 2005 som et normalår, og ved det et referanseår for situasjonen på arbeidsmarkedet.

Når arbeidsmarkedet strammes til ser man normalt at antall søknader sendt og antall intervjuer gjennomført øker betraktelig. Årets undersøkelse viser at kandidatene gjennomsnittlig har søkt 8,7 stillinger, noe som er langt under referanseåret 2005. En tolkning av dette kan være at de forutgående svært gode årene på arbeidsmarkedet har påvirket hvilke stillinger kandidatene er villige til å søke. Det kan med andre ord tolkes som at kandidatene er mer selektive i sine valg. Dette understøttes både av kommentarer i fritekstfelt fra enkelte som ikke har fått ønsket jobb og den generelle holdningen blant NHHs studenter slik den fremkommer i andre sammenhenger.

Undersøkelsen viser videre at 8 av 10 har fått jobb før endte studier. Det foreligger ikke data på dette målet fra 2005, men er en indikasjon på at arbeidsmarkedet fremdeles tar godt i mot NHHs kandidater.

Undersøkelsen viser endringer i hvilke bransjer kandidatene sysselsettes i. Det er en økning i antall ansatt i offentlig sektor og en normalisering av antall ansatte i konsulentbransjen. I bank/forsikring/finans-bransjen finner man en markant nedgang i sysselsettingen. Kandidatene kompenserer for disse endringene ved å søke bredere hva gjelder bransjer. Også i forhold til geografisk spredning på kandidatene ser man markante endringer, en endring som for øvrig vistes allerede i fjorårets undersøkelse.

Lønnsmessig har man de siste årene sett en stagnasjon i lønnsutviklingen blant NHHs kandidater. Endringene er mest markant innen industrien, hvor man har en reell nedgang i lønnsnivået. For øvrig har stadig flere bransjer en begynnerlønn på over 400.000 kroner. Undersøkelsen viser også at ansatte i offentlig administrasjon nærmer seg lønnsnivået til ansatte i privat næring.

Konklusjon

Arbeidsmarkedet for nyutdannede siviløkonomer fra NHH er fortsatt godt selv om den positive utviklingen man har sett lønsmessig de seneste årene har stagnert. Undersøkelsen understøtter dette ved at;

- Det er svært lav objektiv arbeidsledighet.
- Over 90 prosent av dem som har søkt arbeid har relevant arbeid.
- Over 80 prosent fikk jobb før de var ferdig å studere.
- De nyutdannede søker få jobber før de får jobb
- De nyutdannede er på få intervjuer før de får jobb.

Jorun Gunnerud
Studiesjef

Eivind Drange
seniorkonsulent

AMU 09

Tabeller

A. Generelle opplysninger

Tab.1
SVARPROSENT

	2009	2008	2007
Totalt utsendte skjema	294		
Antall svar	228		
Svarprosent	77,6 %	62,0 %	63,9 %

Tab.2
KJØNNSFORDELING

	2009	2008	2007
Menn 	65,2 %	61,2 %	55,8 %
Kvinner 	34,8 %	38,8 %	44,2 %
Ikke svar			
Totalt	100 %	100 %	100 %

Tab.3
ALDER

	2009	2008	2007
Gjennomsnittsalder	25,6	25,9	26,3
Eldste	31	33	39
Yngste	24	23	24

Tab.4
NASJONALITET

	2009	2008
Norsk	90,3 %	97,4 %
Nordisk	0,4 %	0,9 %
Europeisk	5,3 %	0,9 %
Annet	4,0 %	0,9 %

Tab.5
HVILKET LAND BODDE DU I FØR DU STARTET DIN MASTERGRAD?

	2009	2008
Norge	89,4 %	93,1 %
Norden	0 %	1,7 %
Europa	5,3 %	3,4 %
Annet	5,3 %	1,7 %

Tab.6**KANDIDATENES FORDELING PÅ FORDYPNINGSOMRÅDER VED NHH**

	2009	2008	2007
		%	%
Finansiell økonomi (FIE)	40,8	33,3	34,3
Økonomisk styring (BUS)	25,0	36,8	27,3
Ledelse av menneskelige ressurser (LHR)	0	0	2,0
Økonomisk politikk (EPM) (SAM)	7,0	0	4,0
Økonomisk analyse (ECO)	3,5	5,2	6,0
Strategi og ledelse (STR)	10,5	13,6	10,1
Markedsføring og konkurranseanalyse (MIE)	1,8	3,5	12,1
International Business (INB)	11,4	2,6	2,0
Annen	0	5,2	2
Totalt	100 %	100,2 %	99,8 %

Tab.7**KANDIDATER MED CEMS-MIM GRAD**

Norske	7,0 %
Utenlandske	53,4 %
Totalt	11 %

Tab.8**KANDIDATER MED BACHELORGRAD FRA ANNEN INSTITUSJON ENN NHH**

	2009	2008	2007
	Antall	Antall	Antall
Trondh. Øko.høyskole/Hist	13	7	9
Høyskolen i Bergen	5	12	5
BI	9	5	9
Handelshøgskolen Bodø/Universitetet i Agder	4	4	3
Andre Høyskoler Norge	21	23	14
Utland	25	7	5
Totalt	83 kandidater	58 kandidater	45 kandidater

FULLTIDS ARBEIDSERFARING FØR STUDIET VED NHH

- 34 norske kandidater hadde fulltids arbeidserfaring før de begynte på studiet ved NHH. Spørsmålet er ikke stilt til utenlandske kandidater.
- 7 % av kandidatene har i løpet av studietiden eller senere etablert eget selskap.

UTENLANDSERFARING

- 59,7 % av norske kandidater har vært på utveksling i regi av NHH. Spørsmålet er ikke stilt til utenlandske kandidater.
- 6,8 % av norske og 100 % av utenlandske kandidater har tatt deler av utdanningen i utlandet ekskl. utveksling.
- 29 norske og 13 utenlandske kandidater hadde arbeidserfaring fra utlandet før de startet studier ved NHH
- 33,5 % har ingen utenlandserfaring

Tab.9*

**KANDIDATER MED UTVEKLSING SIN VURDERING AV FAGLIG NIVÅ PÅ
UTVEKSLINGSINSTITUSJON vs. NHH**

2009		
Dårligere enn NHH	Lik	Bedre enn NHH
48,8 %	35 %	16,3 %

Tab.10*

**KANDIDATER MED UTVEKLSING SIN VURDERING AV EGET FAGLIG NIVÅ vs.
STUDENTER PÅ UTVEKSLINGSINSTITUSJONENS FAGLIGE NIVÅ**

2009		
Dårligere enn meg	Lik	Bedre enn meg
55,3 %	33,1 %	10,5 %

B. Beskjeftigelse pr. 15. desember 2009

Tab.11

HOVEDBESKJEFTIGELSE PR. 15. DESEMBER 2009

	2009	2008	2007	2005
Relevant arbeid	83,3 %	94,8 %	95,8 %	83 %
Ikke-relevant arbeid	5,2 %	1,7 %	0	6,5 %
Videregående studier ved NHH	3,5 %	1,7 %	1,7 %	3,3 %
Andre studier	3,9 %		0,8 %	3,3 %
Permisjon fra jobb for å ta videregående studier ved NHH/annet lærested		0,9 %	0,8 %	1,6 %
Førstegangstjeneste			0	0
Annet	4,4 %	0,9 %	0,8 %	2,4 %
Totalt	100,3 %	100 %	99,9 %	100,1 %

Tab.12

BETRAKTER DU DIN SITUASJON PR. 15. DESEMBER 2009 SOM HOVEDSAKLIG ARBEIDSLEDIG?

	Antall	%	Subjektiv opplevelse av Arbeidsledighet	
Ja	11 ¹	4,9	2009	4,9 %
Nei	215	95,1	2008	1,7 %
			2007	0 %
Totalt			2005	4,9 %

¹ Av disse 11 er 5 i ikke-relevant arbeid, 3 studerer videre. Av de resterende 3 har 1 startet jobbsøket først 2 måneder før undersøkelsen ble gjennomført, 1 har fått jobb men ikke begynt i den enda, mens 1 er arbeidsledig.

Tab.13

OBJEKTIV ARBEIDSLEDIGHET PR. 15. DESEMBER 2009

(Kandidater som har søkt jobb, men som verken har relevant jobb, ikke-relevant jobb eller som ikke er i videre studier)

2009	1,3 %
2008	0 %
2007	0 %
2005	0 %

C. Kandidater som har søkt arbeid

21,6 % av kandidatene har benyttet seg av karriereservice. 10,3 % av disse benyttet SIB sitt tilbud. Dette inkluderer blant annet kurs i CV-skriving, intervju trening og personlig karriereveiledning.

42,6 % vurderer at karriereveiledningen hadde ingen eller liten virkning. 28,6 vurderer at karriereveiledningen hadde noen eller god virkning.

Tab.14*

NÅR BEGYNTE DU Å SØKE ARBEID MED SIKTE PÅ ANSETTELSE ETTER ENDT UTDANNING?

	2009	2009	2008	2008	2007
	♂	♀	♂	♀	
I løpet av eller ved fullført bachelorgrad	0,8 %	2,9 %	7,0 %	2,2 %	
I løpet av masterstudiets 1.semester	3,0 %	1,4 %	4,2 %	2,2 %	
I løpet av masterstudiets 2.semester	8,3 %	1,4 %	11,3 %	4,5 %	
I løpet av masterstudiets 3.semester	37,9 %	45,7 %	38,0 %	47,7 %	
I løpet av masterstudiets 4.semester	42,4 %	34,3 %	26,8 %	36,4 %	
Ved, eller etter avsluttede studier	7,8 %	14,3 %	12,8 %	6,8 %	
3 mnd. eller mer før avsluttet eksamen					89,7 %
1 - 2 mnd. før avsluttet eksamen					6,8 %
1 - 2 mnd. etter avsluttet eksamen					2,6 %
3 mnd. eller mer etter avsluttet eksamen					0,9 %
Totalt					100 %

Tab.15*

NÅR FIKK DU DITT FØRSTE TILBUD OM RELEVANT ARBEID?

	2009	2009	2009	2008	2008	2008
	Alle	♂	♀	Alle	♂	♀
I løpet av eller ved fullført bachelorgrad	2,3 %	1,8 %	3,4 %	4,6 %	5,7 %	2,5 %
I løpet av masterstudiets 1.semester	1,1 %	0,9 %	1,7 %	3,6 %	5,7 %	0
I løpet av masterstudiets 2.semester	4,0 %	5,3 %	1,7 %	8,2 %	8,6 %	7,5 %
I løpet av masterstudiets 3.semester	24,1 %	25,4 %	20,3 %	30,9 %	31,4 %	30,0 %
I løpet av masterstudiets 4.semester	50,6 %	53,5 %	45,8 %	37,3 %	32,9 %	45,0 %
Ved, eller etter avsluttede studier	17,8 %	13,2 %	27,1 %	15,5 %	15,7 %	15,0 %

Tab.16*

FIKK DU JOBB FØR DU VAR FERDIG MED STUDIENE?

	2009	2009	2009	2008	2008	2008	2007	2007	2007
	Alle	♂	♀	Alle	♂	♀	Alle	♂	♀
Ja	81,1 %	84,3 %	74,8 %	84,4 %	85,9 %	81,8 %	89,9 %	90,0	89,8
Nei	18,9 %	15,7 %	25,2 %	15,7 %	14,1 %	18,2 %	10,1 %		
Totalt	100 %			100,1 %			100 %		

Tab.17***HVOR MANGE STILLINGER HAR DU SØKT PÅ?**

	2009 gjennomsnitt	2008 gjennomsnitt	2007 gjennomsnitt	2005 gjennomsnitt
Kvinner	8,1	5,6	5,4	
Menn	9,0	5,5	6,3	
Alle	8,7	5,5	5,9	15,6

Tab.18***HVOR MANGE 1. GANGS INTERVJUER HAR DU VÆRT PÅ?**

	2009 gjennomsnitt	2008 gjennomsnitt	2007 gjennomsnitt	2005 gjennomsnitt
Kvinner	3,6	3,2	3,0	
Menn	3,7	3,7	4,1	
Alle	3,6	3,5	3,7	3,7

Tab.19***HVILKE KANALER HAR DU BENYTTET I JOBBSØKERPROSESSEN?**

	2009	2008	2007	2005
Bedriftspresentasjoner v/Næringslivsutvalget	66,0 %	67,0 %	71,6 %	75,7 %
Internett	87,2 %	76,5 %	75,9 %	68,5 %
Aviser/tidsskrift	47,3 %	47,0 %	43,1 %	53,1 %
Direkte kontakt med bedriften	39,4 %	36,5 %	26,7 %	32,4 %
Oppslag NHH uten bedriftspresentasjon	23,6 %	24,4 %	14,7 %	26,1 %
Familie og bekjente	23,6 %	28,7 %	18,1 %	24,3 %
Arbeidsformidlingen	5,9 %	5,2 %	6,0 %	21,6 %
Annet	5,9 %	5,2 %	2,6 %	13,5 %
Karrieresenteret	10,3 %	7,0	7,8 %	12,6 %

Tab.20***GJENNOM HVILKEN KANAL FANT DU DIN STILLING?**

	2009	2008
Bedriftspresentasjoner v/Næringslivsutvalget	27,0 %	33,9 %
Internett	39,1 %	23,2 %
Aviser/tidsskrift	6,9 %	8,0 %
Direkte kontakt med bedriften	9,8 %	11,6 %
Oppslag NHH uten bedriftspresentasjon	0,6 %	4,5 %
Familie og bekjente	10,3 %	10,7 %
Arbeidsformidlingen	0 %	0,9 %
Annet	6,3 %	6,3 %
Karrieresenteret	0 %	0,9 %

D. Kandidater som er i relevant arbeid pr. 15. desember 2009

Tab.21*

HVILKE KRITERIER LA DU MEST VEKT PÅ I VALGET AV HVILKE STILLINGER DU SKULLE SØKE PÅ?

(Skala 1-5, 1 = Det viktigste kriteriet, 5 = Det minst viktige kriteriet)

2009			
	Alle	Kvinner	Menn
Arbeidsoppgavene	1,8	1,7	1,9
Utviklingsmuligheter	2,2	2,4	2,1
Arbeidssted	2,9	2,6	3,1
Lønn	3,9	4,0	3,8
Anbefalinger fra medstudenter/andre	4,0	3,9	4,1
Andre godtgjørelser	4,6	4,5	4,6
2008			
	Alle	Kvinner	Menn
Arbeidsoppgavene	2,5	2,3	2,7
Utviklingsmuligheter	2,8	2,6	2,9
Arbeidssted	2,7	2,7	2,7
Lønn	3,1	3,1	3,1
Anbefalinger fra medstudenter/andre	3,2	3,2	3,2
Andre godtgjørelser	3,6	3,6	3,6
2007			
	Alle	Kvinner	Menn
Arbeidsoppgavene	2,6	2,4	2,8
Utviklingsmuligheter	2,8	2,4	3,2
Arbeidssted	2,9	2,4	3,1
Lønn	3,1	3,0	3,2
Anbefalinger fra medstudenter/andre	3,3	3,5	3,1
Andre godtgjørelser	3,3	3,6	3,1

Tab.22*

HVOR VIKTIG MENER DU FØLGENDE KRITERIER VAR FOR AT DU BLE INNKALT TIL INTERVJU?

(Skala 1-5, 1 = Ingen betydning, 5 = svært stor betydning)

	2009	2008	2007
Utdannet siv.øk	4,5	3,8	3,4
Utdannet ved NHH	4,2	3,5	3,5
Spesiell interesse for akkurat denne jobben	3,8	3,4	3,3
Karakterer	3,9	3,6	3,4
Tidligere relevant praksis	3,4	3,2	3,3
Tidligere ikke-relevant praksis	2,6	2,9	3,0
Fordypningsområde fra NHH	3,2	3,3	3,2
Student-tillitsverv	2,7	2,8	3,2
Masteroppgaven	2,4	3,0	3,3
Valgfagene i siviløkonomstudiet	2,3	2,8	3,1
Språkkunnskaper	2,8	3,2	
Utenlandserfaring/studier	3,0	3,3	

Tab.23***HVOR VIKTIG MENER DU FØLGENDE KRITERIER VAR FOR OM DU FIKK TILBUD OM STILLINGEN?**

(Skala 1-5, 1 = Ingen betydning, 5 = svært stor betydning)

	2009	2008	2007
Inntrykk ved intervju	4,7	3,7	3,6
Spesiell interesse for akkurat denne jobben	3,9	3,5	3,5
Utdannet siv.øk.	4,3	3,6	3,6
Utdannet ved NHH	4,0	3,5	3,5
Karakterer	3,7	3,5	3,2
Relevant praksis	3,3	3,2	3,0
Ikke-relevant praksis	2,6	2,8	2,7
Fordypningsområde fra NHH	3,0	3,3	3,2
Student-tillitsverv	2,6	2,8	2,8
Masteroppgaven	2,6	3,0	2,9
Valgfagene i siviløkonomstudiet	2,2	2,8	2,8
Resultater fra case o.l benyttet ved intervju	3,4	3,4	3,5
Utsagn fra referanser	3,1	2,9	3,1
Språkkunnskaper	2,7	3,0	3,3
Utenlandserfaring/studier	2,9	2,9	3,0

Tab.24**HVOR ER DU ANSATT?**

	2009	Kvinner	Menn	
Offentlig virksomhet	19,4 %	29,3	14,2	
Privat næringsliv	80,6 %	70,7	85,8	
Totalt	100 %			
	2008	Kvinner	Menn	
Offentlig virksomhet	13,4 %	16,7	11,4	
Privat næringsliv	86,6 %	83,3	88,6	
Totalt	100 %			
Totalt	100 %			
	2007	Kvinner	Menn	2005
Offentlig virksomhet	14,5 %	11,5	17,2	8,8 %
Privat næringsliv	85,5 %	88,5	82,8	91,2 %
Totalt	100 %			100 %

Tab.25

I HVILKEN BRANSJE ER DU ANSATT?

(tall i prosent)

	2009	♀	♂	2008	♀	♂	2007	2005
Revisjon	30	30	29	27	26	28	25	28
Konsulent	16	11	18	21	16	23	16	15
Bank/forsikring/finans	12	8	15	24	26	23	23	20
<u>SUM</u>								
<u>revisjon/konsulent/bank m.m.</u>	58	49	62	72	68	74	64	63
<u>Andre bransjer:</u>								
Offentlig administrasjon	8	16	4	2	2	1	3	8
IT/Tele	3	5	2	1	2	0	6	6
Industri	3	2	4	4	7	3	4	5
Olje	10	8	11	9	5	12	10	3
Transport/shipping	1	2	1	2	5	0	1	5
Handel	3	2	4	1	2	0	2	7
Undervisning/forskning	3	3	2	3	2	3	1	1
Media	2	2	2	0	0	0	2	
Energi (utenom olje)	2	3	1	3	7	0	3	
Annet	8	10	7	5	2	7	3	3
Totalt	101			102				101

Tab. 26**HVA SLAGS STILLING HADDE DU PR. 15. DESEMBER 2008?**

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	Antall	Antall
Styreformann/adm.dir./konsersjef (President/MD/CEO)	1	0
Styremedlem	0	2
Direktør (Other Director)	0	1
Partner	0	0
Avdelingsleder (Dep. Head)	0	0
Annen toppledelse (Senior Manager/Executive)	0	0
Mellomleder (Junior Manager)	10	1
Konsulent/rådgiver/saksbehandler (Professional)	137	80
Trainee	39	26
Student	2	2
Annet	3	0

Tab. 27**HVA ER STØRRELSEN PÅ SELSKAPET DU JOBBER I?**

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Under 50 ansatte	14 %	12 %
50 – 499	18 %	13 %
500 – 4999	21 %	17 %
5000 – 49999	26 %	24 %
Over 50000	21 %	33 %
Vet ikke	0 %	1 %

Tab.28**HVA SLAGS ANSETTELSESFORHOLD HAR DU I DENNE STILLINGEN?**

(Pr. 15. desember 2009, tall i prosent)

	2009			2008			2007	2005
		♀	♂		♀	♂		
Fast arbeid	85,6	80,6	88,6	90,2	88,1	91,4	93,1	83
Vikariat mellom 1 og 5 mnd.	1,6	3,2	0,8	0,9	0	1	0	2
Vikariat 6 mnd. eller mer	9,1	12,9	6,5	4,5	7,1	2,9	4,3	12
Selvstendig næringsdrivende	0,5	0	0,8	0	0	0	0	1
Annet	3,2	32,	3,3	4,5	4,7	4,3	2,6	2
Ikke svart								
Totalt	100			100,1			100	100

Tab.29***HVORDAN PASSER INNHOLDET I STUDIET MED ARBEIDSOPPGAVENE?**

Ta stilling til følgende påstander:

Skala: 1= helt uenig, 2=uenig, 3=nøytralt, 4=enig, 5=helt enig

	2009				2008				2007			
	%											
	Gj.sn	1-2	3-5	4-5	Gj.sn	1-2	3-5	4-5	Gj.sn	1-2	3-5	4-5
Generelt var jeg fornøyd med kvaliteten på studiet.	4,3	2	98	88	4,0	5	95	82	4,0	9	91	76
Studiet har gitt meg relevante teoretiske basiskunnskaper	4,5	1	99	92	4,3	3	97	90	4,1	10	90	78
Studiet hjalp meg til å forbedre mine evner i forhold til problemløsning	4,4	2	98	87	4,1	10	90	80	3,9	11	88	77
Studiet gjorde at jeg ble flinkere til å jobbe i team.	3,9	9	91	69	3,5	13	87	52	3,2	25	75	44
Studiet gjorde at jeg mine analytiske evner ble forbedret	4,6	2	98	93	4,1	10	90	83	4,0	10	90	78
Som et resultat av studiet, føler jeg meg mer kompetent til å håndtere nye og ukjente problemstillinger.	4,2	3	97	84	4,1	5	95	80	3,9	10	90	75
Studiet gjorde at min evne til å planlegge eget arbeide ble bedre.	3,8	11	89	66	3,8	7	93	70	3,4	21	78	54
Studiet gjorde at mine ferdigheter i skriftlig kommunikasjon ble bedre.	3,8	14	86	68	3,7	12	88	64	3,5	19	81	58
Studiet gjorde mine ferdigheter i muntlig presentasjonsteknikk bedre	2,8	44	56	30	2,8	42	58	32	2,7	46	54	30
Gjennomsnittsverdi totalt	4,0				3,8				3,6			

Tab.30**HVOR ER ARBEIDSSTEDET LOKALISERT?**

	2009	2008	2007	2005
Oslo	47 %	49 %	61 %	55 %
Østlandet for øvrig	8 %	2 %	1 %	6 %
Bergen	20 %	27 %	21 %	19 %
Stavanger	9 %	7 %	7 %	8 %
Vestlandet for øvrig	2 %	4 %	3 %	2 %
Sørlandet	0 %	1 %	1 %	2 %
Møre-Trøndelag	2 %	5 %	4 %	3 %
Nord-Norge	0 %	2 %	2 %	3 %
Norge uspesifisert	3 %			
Utlandet	7 %	4 %	1 %	2 %
Ikke svart				
Totalt	98 %	101 %	101 %	100 %

22 % oppgir at de ønsket arbeid på annet geografisk sted. 43 % av disse ønsket arbeid i Oslo, 22 % i Bergen og 22 % i utlandet.

Tab.31a**LØNNSFORHOLD****BRUTTO GRUNNLØNN PR. ÅR I NORSKE KRONER (Gjennomsnitt)**

(ikke inkl. overtid, andre ekstrainntekter eller goder)

	2009	2008	2007	2005
	Gj.sn.lønn	Gj.sn.lønn	Gj.sn.lønn	Gj.sn.lønn
Menn	392.102	395.340	396.157	333.667
Kvinner	384.733	372.956	379.365	312.692
Alle kandidater	389.676	386.946	388.564	325.574
Økning i %	0,7 %	(0,5 %)	19,3 %	1,5 %
Differanse menn/kvinner	7.369	22.384	16.792	20.975

Tab.31b**LØNNSFORHOLD****BRUTTO GRUNNLØNN PR. ÅR I NORSKE KRONER (Median)**

(ikke inkl. overtid, andre ekstrainntekter eller goder)

	2009	2008	2007	2005
	Median	Median	Median	Median
Menn	381.000	385.000	380.000	320.000
Kvinner	370.000	365.000	350.000	302.000
Alle kandidater	379.000	380.000	370.000	310.000
Differanse menn/kvinner	11.000	20.000	30.000	18.000

Tab.32
LØNN FORDELT PÅ BRANSJE OG KJØNN

2009	Revisjon Gj.snitt	Konsulent Gj.snitt	Bank m.m. Gj.snitt	Revisjon Median	Konsulent Median	Bank m.m. Median
Menn	369.361	412.000	375.111	360.000	400.000	365.000
Kvinner	363.842	386.571	426.200	355.000	400.000	398.000
Alle kandidater	367.454	405.862	386.217	355.000	400.000	370.000
Differanse menn/kvinner	5.519	25.429	(51.089)	5.000	0	(33.000)

2008	Revisjon Gj.snitt	Konsulent Gj.snitt	Bank m.m. Gj.snitt	Revisjon Median	Konsulent Median	Bank m.m. Median
Menn	364.263	411.944	407.675	355.000	397.500	402.000
Kvinner	352.545	397.143	355.545	355.000	400.000	360.000
Alle kandidater	359.967	407.800	386.437	355.000	400.000	385.000
Differanse menn/kvinner	11.718	14.801	52.130	0	(2.500)	42.000

2007	Revisjon Gj.snitt	Konsulent Gj.snitt	Bank m.m. Gj.snitt	Revisjon Median	Konsulent Median	Bank m.m. Median
Menn	360.883	421.923	419.181	350.000	420.000	402.000
Kvinner	339.411	427.000	359.500	340.000	455.000	365.000
Alle kandidater	348.275	423.333	396.227	350.000	432.500	400.000
Differanse menn/kvinner	21.472	(5.077)	59.681	10.000	(35.000)	37.000

Tab.33
EKSTRAINTEKTER OG GODER

	2009 Prosent- andeler	2008 Prosent- andeler	2007 Prosent- andeler	2005 Prosent- andeler
Forsikrings- og pensjonsordninger	53	54	56	75
Telefon	54	67	63	69
Overtid	52	55	60	56
Bonus	21	34	45	41
Annet	18	18	12	15
Rimelige lånebetingelser	13	14	23	27
Aviser	9	13	13	15
Transportordninger	12	14	9	21

Tab.34a**ANSLÅTT BRUTTOVERDI AV EKSTRAINTEKTER OG GODER
PR. ÅR I NORSKE KRONER (Gjennomsnitt)**

	2009 Gj.sn.	2008 Gj.sn.	2007 Gj.sn.	2005 Gj.sn.
Menn	73.198	106.591	135.149	67.309
Kvinner	56.136	62.168	71.288	47.807
Alle kandidater	67.835	90.254	108.806	59.853
Differanse menn/kvinner	17.062	44.423	63.861	19.502

Tab.34b**ANSLÅTT BRUTTOVERDI AV EKSTRAINTEKTER OG GODER
PR. ÅR I NORSKE KRONER (Median)**

	2009 Median	2008 Median	2007 Median	2005 Median
Menn	71.000	90.000	73.250	50.000
Kvinner	40.000	53.760	62.000	50.000
Alle kandidater	62.000	76.500	70.000	55.000
Differanse menn/kvinner	31.000	36.240	11.250	0

Tab.35a**LØNN TOTAL – Grunnlønn + ekstraintekter og goder (Gjennomsnitt)**

	2009 Gj.sn.	2008 Gj.sn.	2007 Gj.sn.	2005 Gj.sn.
Menn	465.300	501.931	531.306	400.976
Kvinner	440.869	435.124	450.653	360.499
Alle kandidater	457.511	477.200	497.370	385.427
Differanse menn/kvinner	24.431	66.807	80.653	40.477

Tab.35b**LØNN TOTAL – Grunnlønn + ekstraintekter og goder (Median)**

	2009 Median	2008 Median	2007 Median	2005 Median
Menn	452.000	475.000	453.250	370.000
Kvinner	410.000	418.760	412.000	352.000
Alle kandidater	441.000	456.500	440.000	365.000
Differanse menn/kvinner	41.000	56.240	41.250	18.000

Tab.36a**LØNN I SAMMENHENG MED ARBEIDSSTED - GJENNOMSNIITT**

	2009	2008	2007	2005
Oslo	384.882	387.836	390.143	327.696
Østlandet for øvrig	388.846	475.000*	350.000*	295.333
Bergen	372.081	384.972	365.708	315.947
Stavanger	400.882	390.500	386.000	338.750
Vestlandet for øvrig	362.500*	386.500*	332.667*	297.500*
Sørlandet	Ingen	450.000*	420.000*	305.000*
Møre-Trøndelag	367.714*	369.633*	370.500*	316.667*
Nord-Norge	Ingen	352.500*	320.000*	336.667*
Norge uspesifisert	447.000*			
Utlandet	470.545	366.250*	400.000*	441.000*

* Få observasjoner

Tab.36b**LØNN I SAMMENHENG MED ARBEIDSSTED - MEDIAN**

	2009	2008	2007	2005
Oslo	371.000	380.000	380.000	313.000
Østlandet for øvrig	390.000	475.000*	350.000*	295.000
Bergen	370.000	358.500	355.500	305.000
Stavanger	397.500	401.500	400.000	307.500
Vestlandet for øvrig	360.000*	380.500*	320.000*	297.500*
Sørlandet	Ingen	450.000*	420.000*	305.000*
Møre-Trøndelag	350.000*	372.500*	383.000*	330.000*
Nord-Norge	Ingen	352.500*	320.000*	310.000*
Norge uspesifisert	428.000*			
Utlandet	432.000	372.500*	400.000*	441.000*

* Få observasjoner

Tab.37a**LØNN I SAMMENHENG MED BRANSJE - GJENNOMSNIITT**

	2009	2008	2007	2005
Revisjon	367.454	359.967	348.275	306.138
Konsulent	405.862	407.800	423.333	357.375
Bank/forsikring/finans	386.217	386.437	396.227	299.263
IT/Tele	397.500*	385.000*	386.429	364.000
Industri	402.000*	416.250	393.600	330.000
Olje	405.421	394.769	412.181	366.000*
Transport/shipping	387.500*	360.000*	360.000*	334.000
Handel	362.500*	385.000*	365.000*	313.571
Offentlig administrasjon	385.714	356.000*	325.000*	309.714
Undervisning/forskning	406.000*	348.333*	325.000*	290.000*
Media	425.000*		430.000*	
Energi (utenom olje)	466.333*	391.667*	364.000*	
Annet	394.461	444.167	307.500*	315.000*

* Få observasjoner

Tab.37b**LØNN I SAMMENHENG MED BRANSJE - MEDIAN**

	2009	2008	2007	2005
Revisjon	355.000	355.000	350.000	305.000
Konsulent	400.000	400.000	432.500	330.000
Bank/forsikring/finans	370.000	385.000	400.000	310.000
IT/Tele	404.000*	385.000*	380.000	365.000
Industri	400.000*	415.000	378.000	310.000
Olje	402.000	392.500	406.000	378.000*
Transport/shipping	387.500*	360.000*	360.000*	335.000
Handel	386.000*	385.000*	365.000*	325.000
Offentlig administrasjon	370.500	356.000*	325.000*	304.000
Undervisning/forskning	400.000*	350.000*	325.000*	290.000*
Media	425.000*		430.000*	
Energi (utenom olje)	425.000*	400.000*	368.000*	
Annet	390.000	427.500	312.500*	305.000*

* Få observasjoner

TAB.38**LØNN I SAMMENHENG MED UTDANNINGSSTED**

	2009		2008		2007	
	Median	Gj.snitt	Median	Gj.snitt	Median	Gj.snitt
Bachelor NHH	375.000	384.324	395.000	399.807	380.000	398.828
Bachelor annet sted Norge	377.500	386.560	360.000	375.800	350.000	372.861
Bachelor utland*	432.000	455.000				
Differanse			35.000	24.007	30.000	25.967

*Større andel av disse arbeider også i utlandet.